

STORTINGET

Representantforslag 291 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Per Olaf Lundteigen, Nils T. Bjørke, Sigbjørn Gjelsvik,
Ole André Myhrvold og Liv Signe Navarsete

Dokument 8:291 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Per Olaf Lundteigen, Nils T. Bjørke, Sigbjørn Gjelsvik, Ole André Myhrvold og Liv Signe Navarsete om at mentorordningen i Nav utvides til å gjelde jordbruksvirksomheter som ansetter arbeidstakere bosatt i Norge

Til Stortinget

Bakgrunn

Kritisk viktig arbeidskraft er tre ord som man er blitt vant til å høre fra regjeringen og NHO. Det gjelder arbeidsfolk i praktiske yrker, ufaglærte og faglærte. Regjeringen innførte strenge innreiserestriksjoner for Norge den 29. januar 2021 for å hindre importsmitte. En rekke virksomheter i Norge, innen jordbruk og gartneri spesielt, har kommet i en prekær situasjon.

På regjeringen.no kunne man 19. mars under overskriften Dokumentasjonsordning for grøntnæringen ved behov for utenlandsk arbeidskraft lese:

«Unntak fra innreiserestriksjoner kan kun gis dersom det er strengt nødvendig for å sikre kontinuitet i kritiske samfunnsfunksjoner som blant annet nasjonal matforsyning.»

Justis- og beredskapsminister Monica Mæland sa videre:

«Selv om vi trenger kraftfulle tiltak for begrense smittespredningen, er det også nødvendig at næringslivet får tilgang på helt kritisk arbeidskraft.»

Den 26. mars fastsatte regjeringen forskrift om søknad om unntak fra innreiserestriksjoner for utenlandske arbeidsfolk som er strengt nødvendige for å opprettholde forsvarlig drift i grøntnæringen. Det er et vilkår at arbeidsfolk bosatt i utlandet har et arbeids- eller oppdragsforhold til foretaket som søker, at arbeidet må foretas ved tilstedeværelse i Norge, og at den nødvendige arbeidskraften ikke er tilgjengelig i det norske arbeidsmarkedet. Gjeldende smittevernregler må overholdes under hele arbeidsoppholdet, herunder krav til karanteneopphold.

For årets vekstsesong må man satse på et mangfold av arbeidsfolk i matproduksjonen. Det er helt nødvendig at utenlandsbosatte arbeidsfolk kommer inn i Norge etter gjeldende innreiseregler. Samtidig må det rekrutteres langt flere fra lokalsamfunnet. For at dette skal gi et nødvendig godt resultat, trengs opplæring av uerfarne arbeidsfolk, bedre lønn for jordbruksarbeidet og styrket lønnsomhet i jordbruksvirksomheten til gårdbruker. Dette må stimuleres økonomisk av myndighetene gjennom kombinasjonen av plikter og rettigheter.

Et naturlig tiltak som det haster med å få satt ut i livet, før årets sesong begynner for fullt, er at mentorordningen i Nav utvides i omfang til å gjelde jordbruksvirksomheter som ansetter arbeidstakere som er bosatt i Norge. Konkret kan regelverket utformes gjennom en skriftlig avtale mellom Nav og jordbruksvirksomheten (org.nr).

Sentrale forhold vil være:

- Jordbruksvirksomheten er registrert for matproduksjon.
- Navngitt mentor over 18 år skal stå for daglig arbeidsledelse og opplæring av inntil fire ansatte.
- Skriftlig arbeidsavtale fremlegges for hver ansatt, hvor en følger overenskomsten for jordbruks- og

gartnerinæringene med minimum allmenngjort minstelønn for fast ansatte uten fagarbeidertillegg 146,05 kr/time for den første måneden i arbeid, og dernest lønn for fast ansatte fagarbeidere med agromutdanning, nybegynner 159,05 kr/time. For øvrig følges den allmenngjorte tariffavtalen.

- Både selvstendig næringsdrivende og ansatte i jordbruksvirksomheten kan være mentor.
- De ansatte som mentor skal være arbeidsleder for, må være minst 16 år.
- Det ytes en godtgjørelse fra Nav til jordbruksvirksomheten på 12 500 kr/månedsværk arbeid for hver ansatt som mentoren har ansvar for. Maks 50 000 kr

pr. mentor pr. måned. Mentortilskuddet gjelder for inntil tre måneder.

- Beløpet utbetales hver måned etterskuddsvis mot dokumentasjon for utbetalt lønn.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen om at mentorordningen i Nav utvides til å gjelde jordbruksvirksomheter som ansetter arbeidstakere som er bosatt i Norge.

8. april 2021

Per Olaf Lundteigen

Nils T. Bjørke

Sigbjørn Gjelsvik

Ole André Myhrvold

Liv Signe Navarsete